

KPC Groep

Terugplaatsing en wetgeving

Het terugplaatsen van leerlingen van het speciaal onderwijs naar het regulier onderwijs komt op verschillende plaatsen in de wetgeving passend onderwijs expliciet aan de orde.

- a. Terugplaatsing als verplicht onderdeel van het ondersteuningsplan.
- b. Terugplaatsing als de verantwoordelijkheid van het bevoegd gezag van de (v)so scholen.
- b. Terugplaatsing bij de taak van de Commissie voor de Begeleiding van de (v)so scholen.

Ad a.: Het ondersteuningsplan

Elk samenwerkingsverband heeft de verplichting om ten minste eenmaal in de vier jaar een ondersteuningsplan op te stellen. In dat ondersteuningsplan staan de gezamenlijke afspraken van de besturen van het samenwerkingsverband.

Een van de verplichte onderdelen van dat ondersteuningsplan gaat over het terugplaatsen en doorplaatsen van leerlingen van het speciaal naar het regulier onderwijs. De samenwerkingsverbanden zijn verplicht om een procedure op te stellen en beleid te formuleren om leerlingen van het speciaal onderwijs (SO en VSO) terug te plaatsen of door te plaatsen naar het regulier onderwijs.

Het onderzoek dat KPC uitvoert naar succesvolle factoren en actoren bij het terugplaatsen van cluster 4 leerlingen naar het regulier onderwijs zal eind 2013 een handreiking opleveren die de samenwerkingsverbanden (besturen en scholen) kunnen gebruiken bij het formuleren van terugplaatsingsbeleid.

Ad. b.: Verantwoordelijkheid bevoegd gezag van de (v)so scholen

De besturen van het speciaal onderwijs hebben daarnaast nog een eigen verantwoordelijkheid. Elke leerling die tot het speciaal onderwijs cluster 3 of 4 wordt toegelaten heeft een toelaatbaarheidsverklaring van het samenwerkingsverband. Deze verklaringen hebben een geldigheidsduur van één of meer schooljaren. (Dat is overigens anders dan in de huidige wetgeving, waarin elke indicatie voor cluster 3 of 4 onderwijs een termijn heeft van drie schooljaren).

In het laatste jaar waarop de toelaatbaarheidsverklaring betrekking heeft, zorgt het schoolbestuur ervoor dat de leerling wordt teruggeplaatst of doorgeplaatst naar het regulier onderwijs. Het speciaal onderwijs wordt nadrukkelijker gezien als schakelonderwijs voor leerlingen die tijdelijk extra ondersteuning nodig hebben op het (v)so.

De leerling kan na het aflopen van de toelaatbaarheidsverklaring op het speciaal onderwijs blijven op voorwaarde dat het bevoegd gezag van mening is dat het noodzakelijk is dat de leerling langer op het (v)so blijft en de leerling daar van het samenwerkingsverband opnieuw een toelaatbaarheidsverklaring voor ontvangt.

De formulering in de wet gaat uit van 'Ja, terugplaatsing, tenzij'.

Ad c.: Taak van de Commissie voor de Begeleiding (CvB) van het (v)so

Hierboven staat dat het bevoegd gezag van het (v)so de verantwoordelijkheid heeft om ervoor te zorgen dat leerlingen na afloop van de toelaatbaarheidsverklaring worden teruggeplaatst. In de praktijk is het de Commissie voor de Begeleiding die het bevoegd gezag adviseert of een

herindicatie wel of niet aangevraagd moet worden. In de gewijzigde WEC wordt nu expliciet gesproken over adviseren over terugplaatsing en doorplaatsing als taak van de CvB.

Voor de volledigheid staan hieronder de wetteksten.

Ad a. De wetsartikelen over terugplaatsing en doorplaatsing.

In de WPO, artikel 18 a, lid 8.d. staat:

Het ondersteuningsplan omvat in elk geval:

- d. *de procedure en het beleid met betrekking tot de terugplaatsing of overplaatsing naar het basisonderwijs van leerlingen van scholen voor speciaal onderwijs en speciaal en voortgezet speciaal onderwijs voor wie de periode waarop de toelaatbaarheidsverklaring, bedoeld in artikel 40, tiende lid, van de Wet op de expertisecentra betrekking heeft, is verstreken.*

Een vergelijkbaar artikel staat in de WVO, artikel 17 a, lid 8 d.

- d. *de procedure en het beleid met betrekking tot de terugplaatsing of overplaatsing naar het voortgezet onderwijs van leerlingen van scholen voor voortgezet speciaal onderwijs en speciaal en voortgezet speciaal onderwijs voor wie de periode waarop de toelaatbaarheidsverklaring, bedoeld in artikel 40, twaalfde lid, van de Wet op de expertisecentra betrekking heeft, is verstreken.*

Ad. b. Het wetsartikel over de verantwoordelijkheid van het speciaal onderwijs:

WEC, artikel 40, lid 15.

De toelaatbaarheidsverklaring, bedoeld in het tiende onderscheidenlijk twaalfde lid, heeft betrekking op een periode van één of meer schooljaren. Indien de toelaatbaarheidsverklaring in de loop van een schooljaar wordt gegeven, wordt de periode tot de eerste dag van het eerstvolgende schooljaar toegevoegd aan de in de eerste volzin bedoelde periode. In het laatste schooljaar waarop de toelaatbaarheidsverklaring betrekking heeft, draagt het bevoegd gezag van de school er zorg voor dat terugplaatsing of overplaatsing van de leerling naar het basisonderwijs of voortgezet onderwijs plaatsvindt, tenzij het bevoegd gezag van oordeel is dat voortgezet verblijf van de leerling in het speciaal onderwijs dan wel voortgezet speciaal onderwijs noodzakelijk is en het samenwerkingsverband, bedoeld in het tiende onderscheidenlijk twaalfde lid, een nieuwe toelaatbaarheidsverklaring heeft verstrekt.

Ad c. Het wetsartikel over de verantwoordelijkheid van de CvB

WEC, artikel 40 b, lid 2

De commissie voor de begeleiding heeft tot taak:

- a. *te adviseren over het vaststellen en bijstellen van het ontwikkelingsperspectief, bedoeld in artikel 41a, eerste en vierde lid,*
- b. *het ten minste één keer per jaar evalueren van het ontwikkelingsperspectief en hiervan verslag te doen aan het bevoegd gezag,*
- c. *te adviseren over terugplaatsing of overplaatsing van de leerling naar het basisonderwijs of het voortgezet onderwijs, en*

- d. *het samenwerkingsverband, bedoeld in artikel 1 van de Wet op het primair onderwijs en artikel 1 van de Wet op het voortgezet onderwijs, te adviseren over de begeleiding van leerlingen op scholen als bedoeld in die wetten.*